

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 3-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 220 Lei, félévre 400 Lei és egész évre 700 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / SZOMBAT / DECEMBER 1

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. EVF. / 280. SZÁM

„Zsidó ne legyen katona”

Az antiszemita ki akarják zárni a zsidókat valamennyi pályáról és követelik házaik és üzleteik elkobzását —
A kisebbségekre is haragszanak

Maniu erdélyi programbeszédei

Temesvár, nov. 30.

A Magyar Párt listáit mindenütt benyújtották már és néhány nap múlva kezdetét veszi a választási gyűlések tartása szerre az országban. Nemigazgató gyűlések ezek a magyarság részéről, mert a magyarnak akkor, amikor legszentebb kötelessége teljesítéséről van szó, nincsen szüksége buzdításra és kapacitásra. Csak ebből az alkalomból még szorosabba kötik azt a kapcsolatot, mely a magyarok között lélekben mindenképpen és mindenkoron meg kell, hogy legyen és meg is van. El kell mondani ebből az alkalomból, hogy a mostani választás nem olyan, mint a régiak voltak.

Ezzel nem arról van szó elsősorban, hogy kiket küld a magyarság a parlamentbe, hanem arról, hogy hányan vagyunk magyarok.

A liberális kormány megakadályozta, hogy a romániai kisebbségi magyar nemzet elkészítse statisztikáját, ezt lesz hivatott pótolni az akkor betöltött népszámlálást. És hogy ennek milyen jelentősége van egész jövődönk szempontjából, azt talán felesleges is külön kiemelni. Eldönti majd, hogy milyen sullyal léphetünk fel jogaink érvényesítése érdekében, mit követelhetünk a magunk és gyermekeink számára, igaz-e, amit olyan előszeretettel állítanak ellenfeleink, hogy nincsen számottevő arányban a magyarság Romániában, vagy pedig igaz az, hogy vagyunk.

Sokan vagyunk, magyarok vagyunk, akik le nem mondanak semmilyen körülmények között magyarságukról,

ahhoz ragaszkodnak, ebben a magyarságban születtek és ezt a magyarságukat magukkal viszik a sirba is. de úgy, hogy gyermekeikben tovább éljen. Ezért nem lesz a választási körút kapacitálás és nagyhangú propaganda a mi részünkről, ezért nem kell ne-

künk ígéretekkel dolgozni, hanem csak arra hivatkozni, hogy aki igaz magyar, nem hagyja cserben a nemzeti becsület zászlaját, hanem a Magyar Párt jelöltjeire adja le szavazatát.

Magyar választógyűlések

Megirtuk, hogy a Magyar Párt temesi tagozata benyújtotta a törvényszéknél jelölőlistáját. Ezt elfogadták és most már csak rajtunk mulik, hogy ezt a listát számarányunknak megfelelően diadalra is vigyük. Az első választási gyűlések vasárnap lesznek, amikor a központi vezetőség részéről négy csoportban látogatják meg az egyes községeket, ahol magyarok laknak. Biztosak vagyunk benne, hogy a fogadtatás olyan lesz, mely meggyőzhet mindenkit, aki ebben talán kérelkednék, hogy előre veti fényét győzelmi kilátásainknak a választásokon.

Az aradi lista

Erdély többi helyén is benyújtotta a Magyar Párt a jelöltek listáját. Aradon az utolsó pillanatban némi módosítás történt a névjegyzéken. **I j j á r t ó Sándor** lelkész ugyanis nem jelent meg az aktusnál és így helyébe **V a r j a s s y Lajos** volt polgármester került a listára. Az aradi Magyar Párt listavezetője **P a r e z Béla** dr. ügyvéd, volt képviselő és jelöltjei: **V e l e s o v Géza** dr. ügyvéd, **S t e i g e r w a l d Alajos** budargyáros, **M e l i k István** dr., **D e u t s c h Andor** nagykereskedő, **T a k á e s y Miklós** földbirtokos, **J u h á s z Gábor** kereskedő, **D o m á n Sándor** szőnyeg nagykereskedő és **V a r j a s s y Lajos** volt polgármester.

Lugosi jelöltek

Ugyanez a változás történt a szörény megyei listán is. A végleges lista, melyet szintén benyújtottak már és azt el is fogadták, a következő: **N e m e s**

Elemér református lelkész, **I g a z f a l v a**, **R a d o s s e v i c h Mihály** báró földbirtokos, **S z á k u l**, **S z o m b a t i - S z a b ó István** ref. lelkész, **L u g o s**, **C s o r b a István** elektrotechnikus, **L u g o s**, **G y ö n g y ö s s y Zoltán** dr. ügyvéd, **F a e s á d** és **B a k o s János** telepesgazda, **B o d ó f a l v a**.

Az első plakát

Régebben a választásokat élénkítette a sok plakát és az egyes pártok és jelöltek között dúló plakátharc. Az egyik párt lecáfolta a másikat, egymásra licitáltak, egymásról leszedték a keresztvizet. Sokszor mulatságos volt a plakátharc, néha bosszantó, olykor izléstelen. A romániai választásokat már két hete kiírták, az egyes pártok megejtették jelöléseiket

és ennek ellenére még egyetlen választási plakát sem ékeskedik a hirdető oszlopokon.

Minden, ami plakát formájában a választásra emlékeztet, a nagy fehér lepedő, amelyben tudtul adják a választóknak, hogy Temesvárott hol lesznek a szavazóhelyiségek és hogy az egyes kezdőbetűs nevek tulajdonosai hol adják le szavazatukat.

Tegnap aztán megjelent az első plakát. Ez nem is annyira választási plakát, mint inkább propagandaplakát. Az egységes szakszervezetek és a városi és falusi dolgozók blokkja együttesen adták ki a plakátot, amelyen színes rajz és nagy betűkkel áll rajta az Amnesztia fölrírás. A plakát kibocsátói csatlakoznak ezzel az Emberi Jogok Ligájához, amely általános amnesztiát követel.

A plakátot a városi plakátgyártó vállalat azzal a megokolással, hogy az oszlopokon nincsen hely, nem fogadta el.

Erre elmentek a városházára **G e o r g e v i c i Lucian** dr. főpolgármester-

hez, aki az ott véletlenül jelenlévő **G r o p s i a n Mihály** dr. közbenjárására kiadta az utasítást a plakát ki- ragasztására.

Humoros kiáltvány

Az antiszemita is megmozdultak és ligájuk most adta ki választási kiáltványát, amely sületlenségeivel egyenesen humorosan hat. Tíz pontba foglalták össze követeléseiket, amelyek között olyanok is szerepelnek — sőt többnyire csak olyanok —, hogy a zsidókat ki kell zárni a hadseregből, a zsidók földjét mind ki kell sajátítani, házaikat és üzleteiket el kell kobozni, a falvakból ki kell őket tiltani, a városi tanácsokból ki kell őket zárni és be kell vezetni a szigorú numerus klauzúrát nemcsak az iskolákban, hanem az összes létező pályákon is.

Jellemző, hogy az antiszemita nemcsak a zsidókra haragszanak, hanem az ország többi kisebbségeire is,

mert követelik, hogy a Nemzeti Bank kizárólag román pénzügyintézeteknek folyósíthasson visszeszámitolási hitelt, a közigazgatásból pedig a kisebbségeket mindenünnen ki kell zárni. Hogy a cuzisták ezen programja alapján nem sok hívet fognak szerezni, az kétségtelen. Erről különben bizonyára meg fognak győződhetni a választások eredményéből is.

Feloszlatott tanács

A belügyminiszter elrendelte, hogy a bukaresti városházán vizsgálatot vezessenek be. A vizsgálat tegnap megkezdődött és a belügyminiszter **S t e f a n e s c u** és **G a n e s c u** közigazgatási vezérfelügyelőket delegálta a vizsgálat megejtésére. A legfelső közigazgatási tanács ítélete alapján tegnap az ilfov megyei tanácsot feloszlatták.

Karácsonyfadisz, gyertyatartó, angyalhaj, hó **Schulz Arr**
„Sirius” csillagszóró, durranógyutacs

cégnél

Temesvár-Belvá

Telefon: 770

Dauerbach-ny

Németországi gyárak és a SIRIU

csak viszonteladók részére

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Maniu Erdélyben

A miniszterelnök december elsején este Kolozsvárra érkezik és két-három napot kíván tölteni Erdélyben. Maniu azokban a megyékben programbeszédet tart, ahol a választási listák vezetőhelyén áll.

Grigorovici szocialista vezető nem fogadta el a képviselői jelölést. Az Adeverulnak adott nyilatkozata szerint a szocialisták központi tanácsa őt megsértette és ezért nem vállalja a jelölést. Hangoztatta, hogy Pistiner dr. intrikált ellene. Táviratilag szólították fel, hogy vegyen részt a választásokon, ő azonban ezt elutasította és távortartja magát a küzdelemtől. Grigorovici a tiszta szocialista lista mellett foglalt állást, amelyet a nemzeti parasztpárt jóváhagyott volna, de a szocialista központi bizottság ezt elutasította.

Kölcsöntárgyalások

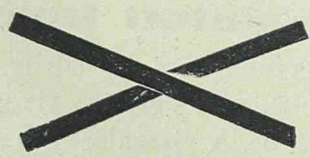
Maniu Gyula miniszterelnök előnként mellett tegnap miniszteri értekezlet volt, amelyen Mironescu, Michaela, Popovici Mihály és Madgearu miniszterek vettek részt. Az értekezlet külföldi kölcsön ügyével foglalkozott és az ezzel kapcsolatos teendőket beszélte meg. Popovici pénzügyminiszter egyébként tegnap délelőtt hosszas tanácskozási folytatott Burileanu bankkormányzóval és Kiriacescu igazgatóval. A Lupta szerint a pénzügyminiszter a Nemzeti Bank vezetőjével arról tanácskozott, hogy az állam újabb kölcsönt venne fel a jegybanktól.

Ezt a kölcsönt a jelenleg mutatózó kincstári fedezet teszi szükségessé. Ezen deficit miatt a kormány nem teljesítheti esedékes fizetési kötelezettségeit.

A pénzügyminiszter ezután Maniu miniszterelnökhöz ment és Lugojanu államtitkár bevonásával azokról az utasításokról tanácskozott, amelyek Lugojanunak adnak, mielőtt Párisba indulna. Lugojanu nem utazhatik el pénteken, mert előbb tanulmányoznia kell a kölcsöntárgyalások anyagát.

Lupu agrárpártja

Ama hírrel kapcsolatban, hogy Lupu Miklós dr. volt miniszter Washingtoni követé nevezik ki, Brudariu Adrian temesvári ügyvéd, aki Lupu parasztpárti listájának első jelöltje, kijelenti, hogy ez a hír váltatlan és csupán azt célozza, hogy a Lupu vezetése alatt álló parasztpártot a választások előtt gyengítse. Lupu-nak felajánlották ugyan a washingtoni követi állást, ő azonban ezt elutasította. Lupu — mint azt Brudariu kijelentette — a választások után egyetemes nagy agrárpárt alakítását tervezi és már ezért is az országban marad.

Minden magyar**Jelre szavaz****Tanácskozások****az optánsügyben**

Az optánsügyben tudvalevőleg december tizenötödikén indulnak meg a közvetlen tárgyalások Bécsben. Mironescu külügyminiszter tegnap Vest Fedor báróval, a bukaresti magyar követ főleg vezetőjével, Rascanu Langa a román delegáció vezetőjének társaságában tanácskozást folytatott. Ebbe utóbb belevonták a Bukarestben tartózkodó Grigorcea budapesti román követet is. A magyar követ helyiségében folyták a tanácskozások.

Vest Fedor báró munkatársunknak kijelentette, hogy lényegesen enyhült a feszültség, amely a két állam között fennállott.

Valószínűnek tartja, hogy a megoldás létrejön tekintettel arra, hogy Magyarország őszinte szándékainak igazolására még engedményekre is hajlandó. Természetesen csak olyan engedményekre, amelyeket egy szuverén ország adhat. Kijelentette, hogy Románia részéről is ugyanezt a jóindulatot látja, amelyet Magyarország tanúsít.

Epileptikus nő a bíróság előtt érettségi hamisítása miatt

Temesvár, november 30.

Tavaly májusában nagy feltűnést keltett Miga Marioara, a temesvári törvényszéknél alkalmazásban álló tisztviselő, letartóztatása. A fiatal, jóméjelenésű leány mindenütt a kolozsvári egyetem joghallgatójának mutatkozott be. Ez igaz is volt, de a nyomozás során kiderült, hogy Miga Marioara hamis érettségi bizonyítvány utján iratkozott be az egyetemre. Egy hónapig tartó vizsgálati fogság után szabadlábra helyezték és ügyében a temesvári törvényszék többszöri elhalasztás után tegnap tartotta meg a főtárgyalást. Miga a törvényszék előtt beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy hamis bélyegzőt készített, annak a segítségével a turnsze-

verini igazgatójának nevében átiratot intézett a közoktatásügyi minisztériumhoz, amelyben üres érettségi blankettákat kért. Amikor vallomásaiban idáig ért, heves epileptikus rohamokat kapott és összeesett úgy, hogy a tárgyaláson jelenlevő orvos részeseitette első segélyben. Mikor jobban lett, folytatta vallomását. Elmondta, hogy a blankettát kitöltötte, Kolozsvárra utazott és beiratkozott az egyetemre. Kolozsvárról Temesvárra került, ahol közokirathamisítása kiderült. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével egy havi fogságra ítélte és ezt a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. Nicolau ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be. Miga is felebbezett.

Két ország területén van földjük és ezért milliós károkat kell elszenvedniük

Zsombolya, nov. 28.

A zsombolyai és más szomszédos romániai községek ugynevezett kettős birtokosaira ismét szomorú napok várnak. Ezek az emberek abban a szomorú helyzetbe jutottak, hogy a román-jugoszláv határ végleges rendezése alkalmával földbirtokaik ment keresztül az új határvonal és a birtok egyik része az egyik, a másik része a másik országba jutott. Ilyen kettős birtokosok vannak nemcsak Romániában, hanem Jugoszláviában is.

A helyes és méltányos eljárás az lett volna, ha a két állam megfelelő megoldással kártalanítja a másik országban lakó kettős birtokosokat,

ha már nem akarták fentartani az eddigi állapotot, hogy azok szabadon járhattak át a határon földjeik művelésére a másik ország területére. Ez a megegyezés azonban késett, elmaradt. Románia a Jugoszláviában lakó kettős birtokosoknak a román területen fekvő birtokait egyszerűen

kisajátította és azokat a határra hozott román telepések között osztotta ki. Jugoszlávia ezek után hasonló lépésekre készül. Már megoszlalták a tervet, amely szerint tizennyolc határmenti község határában kisajátítják a kettős birtokokat azoktól, akik Romániában laknak.

A kisajátítást december 3-án, hétfőn, kezdik meg Szerbítettben és sorra veszik a többi tizenhét községet.

A hivatalos fomát azonban betartják és a kisajátítási tárgyalásokra megidéztek a jugoszláv részen fekvő kettős birtokosok Zsombolyán és a vele szomszédos községekben lakó tulajdonosait is! Ezek a tárgyalásokon Stocker János dr. zsombolyai ügyvéddel fogják magukat képviseltetni. Az egész eljárásban a legfájdalmasabb az, hogy az ilyen kisajátításoknál a föld tényleges értékének még a huszadrészt is alig állapítják meg. Így azután a romániai területen lakó kettős birtokosok milliósokkal fognak károsodni.

Karácsonyi
JÁTÉKÁRUK
óriási választékban. Engros és detail. Sternfeld A. utóda
SCHWARTZ GYULA
I., Mercy-utca 2.

Temesváriak találkozóhelye
BUDAPEST legelsőrendű,
modern családi szállója az

**ISTVÁN KIRÁLY
SZÁLLODA**
IV. Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

Üzletmegnyitás

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Gyárvaros, Főutca 42. szám alatt füzűüzletet nyitottam. Készítek minden szakmába vágó munkát, valamint alakítást és javítást a legszolidabb árak mellett. Szíves pártfogást kér

3639

teljes tisztelettel

Szigeti Erzsi**NEM KELL TÖBBÉ BLOKK!**

Az új

NÉPÁRUHÁZBANBLOKK
nélkül
vásárolhat

A jobb áru közül is a legjobbat kapja női- és férfiszövetekben és minden szakmába vágó árukban, olcsóbban, mint blokkal!

1 ÁLL!

A jó áru olcsó, a rossz áru drága, akármilyen olcsón vásárolta is.

BARTH ÁDÁM

Temesvár-Belváros, Hunyadi-u. 10
és Temesvár-Erzsébetv. Emmaus-u. 5

ALAP. 1907

TEL. 2-33

Kétszer annyi 50%-ot takarít meg ha Fenyő felvásárolja a rendelt áru meg.

Legmodernebb felszerelésem és elsőrendű munkabiztosaim mellett a legelőnyösebb munkát garantálom olcsó árakkal.
Bármely legjobb nevű külföldi és belföldi úzennel felveszem a versenyt úgy hivatalban, mint árban.
Kétszer annyi 50%-ot takarít meg.

Rendelje kétszer a "FENYŐ" címkéjű műanyagokból
Temesvár, Str. Alba Julia 9.
Telefon 11. 19-51.

TONI-kép a legszebb karácsonyi ajándék

Az ügyész és védő csatája után a bíróság elhalasztotta a Bejan-Miclos bűnügy tárgyalását

Temesvár, nov. 30.

A Bejan-Miclos ügy tegnapi negyedik tárgyalási napját az ügyész és a védők vitája tette színessé. A tárgyalást Popescu Konstantin tanácselnök féltíz órákor nyitotta meg. A még ki nem hallgatott tanúk közül csupán Boleantu Valer, jelenleg dettai ügyvéd, volt temesi delegált szubprefektus jelent meg. Boleantu kihallgatása csupán néhány percig tartott és a volt szubprefektus jelentékenyebb adatokat nem mondott.

Popescu tanácselnök ezután megállapította, hogy Butoiu György közigazgatási vezérfelügyelő ezután sem jelent meg a főtárgyaláson, a többi tanu közül pedig Guth Bélát, aki külföldön tartózkodik, Hirschl Ernőt, Kajdy Béla lippai lakost és Knézy József szolgálaton kívüli alezredest nem lehetett kihallgatni, illetve megidézni.

Az elnöki bejelentés után Popescu Marin ügyész emelkedik szólásra és kéri a törvényszéket, hogy idézze le újlag az említett tanukat és hallassa el a főtárgyalást. Bárdossy Ágoston dr. védőügyvéd tiltakozik a főtárgyalás újabb elhalasztása ellen. Hangoztatja, hogy Guth Béla külföldön van és így a vizsgálóbíró előtt tett vallomását kell figyelembe venni, ugyanez az eset áll fenn Knézyre is, akit nem lehet megtalálni Hirschl Ernő és Kajdy Béla mindenkör elővezethetők. Hosszan foglalkozik ezután Butoiu vezérfelügyelő távollmaradásával és határozott eljárást követel Butoiuval szemben.

Popescu Marin ügyész ellenvetése után a törvényszék úgy döntött, hogy Guth és Knézy kivételével a tanukat újból megidézi, ha pedig szükségesnek mutatkozik, Guth és Knézy vallomását felolvassák.

A törvényszéki határozat kihirdetése közben az ügyész észrevételt tesz a döntésre.

Elnök: Ügyész ur kérem, a törvényszék döntött.

Ügyész: Akkor semmisségi panaszt jelentek be.

Mateiu Simon védő: A védelemnek nincsen kifogása az ellen, ha a törvényszék Knézy elővezetését is elrendeli.

Ügyész: Ez az indítvány nem aktuális, a törvényszék már döntött.

Elnök: A törvényszék pótlólag Knézy újabb megidézését rendeli el.

Ügyész: Ezen döntés ellen is semmisségi panaszt jelentek be.

Ezután Popescu ügyész szóvá teszi, hogy a szakértőknek csupán a Butoiu vezérfelügyelő által vezetett vizsgálat adataiból kellett volna a vádról meggyőződniük.

De ők személyesen együtt dolgoztak a vádlottakkal, szakértő az ellenőrző szakértővel. Különösen Stinghe eljárását bírálja, aki az ügyészség szakértője...

Elnök közbevág: Nem az ügyészség, a törvényszéké.

— Meg kell állapítanom — folytatja Popescu ügyész —, hogy a szakér-

tői szemle nemesak hiányos, hanem teljesen értéktelen, mert a szakértők kéz és kézben dolgoztak. A szakértő nem, hogy alátámasztotta volna a vádat, de éppen a vádlottak ártatlanságát igazolta. A szakértői jelentések elvetését kérem és új ellenőrző szakértők kiküldését javaslom.

A védelem részéről erre Bárdossy Ágoston dr. a következőket jelenti ki: — Az ügyész ur a szakértői jelentések valódisága és megbízhatósága tekintetében csak a szakértők meghallgatása után nyilatkozhatik.

Stinghe szakértő kijelenti, hogy husz éve hites szakértő, esküt tett és a gyanúsítást nem érdemli meg. Popescu ügyész ellenvetése után, amelyben fenntartotta álláspont-

ját, a törvényszék határozathozatalra vonult vissza. Néhány perc után a törvényszék kihirdette döntését, amely szerint az ügyészi kérelmet a perrendtartás értelmében korainak találja, elrendeli a tanuknak részben idézés, részben elővezetés útján való megjelenését és a tárgyalást december tizenkilencedikére halasztja el. A terminus kihirdetése után a védők bejelentik, hogy táviratilag gondoskodnak a tanuknak a megjelenéséről, mire az elnök december negyedikében állapítja meg az új tárgyalási határnapot. Popescu ügyész úgy az ügyészi kérelem elutasítása, mint a határnap megváltoztatása miatt semmisségi panaszt jelentett be. Az izgalmas tárgyalás ezzel véget ért.

WIMPASSING

*hócipő a védelem
eső, hó és sár ellen.*

A villamos alá került egy fiatalember, akinek jobb karját levágták a kerekek

Temesvár, november 30.

Tegnap délután a Józsefvárosban villamosbaleset történt, amely egy szerencsétlen fiatalembernek a karjába került és kevésen múlt, hogy az életeré is nem vesztette el. A tizenöt éves Schlesinger Ernő, aki a Frank Jenő lórkereskedés alkalmazottja, az üzlettel szemben a kocsiton álló autóra csomagot helyezett el. Ezt elvégezve leugrott az autóról és a villamos síneken vissza akart futni sz üzletbe. Szerencsétlenségére éppen ak-

kor rohogott arra egy villamoskocsi, amely a fiut elütötte, néhány méternyire előre dobta, majd a jobb karját a könyöke fölött levágtá. A kocsivezető teljes erejéből fékezett, de mire a villamos megállhatott, az első kerék már keresztülment Schlesinger Ernő karján. A fiu sok vérvesztéséget szenvedett, mert a mentők megérkezéséig ott feküdt a síneken ahelyett, hogy bevitték volna az üzletbe és orvost hívtak volna hozzá. A mentők a kórházba szállították.

Olcsó János üzletei gyanút keltettek a rendőrségen, mire nyomtalanul eltűnt

Temesvár, nov. 30.

Az utóbbi napokban egy eddig még ismeretlen ember járt Temesvárott és végigháza az egyes házakat — különösen a külvárosokban — selyemáruval. Selyemkendőket, sálakat és selyemruhákra valót kínált eladásra meglepően olcsó áron. A jutányos holminak volt is keletje és az aszszonynép derűre-borúra vásárolt belőle.

Az ismeretlen ember portékája csakhamar elfogyott, ami azonban éppenséggel nem ejtette gondba, mert valami titkos raktárból egy-kettőre megint ellátta magát új áruval és tovább házalt.

A hatalmas és minden nagyobb üzemműködés nélkül dolgozó versenytárs létezéséről azonban tudomást szereztek az érdekelt kereskedők és feljelentést tettek ellene a rendőrségen. Ráműtattak arra, hogy az ilyen olcsó áru nem kerülhet a törvényes úton az áruhoz, hanem az vagy lopásból, vagy pedig csempészetből származik. A rendőrségen Gutu Athanász rend-

őrigazgató, a bűnügyi osztály vezetője vette kezébe a nyomozást. Sikertelenül kiderítette az Olcsó János temesvári lakását, ahol a raktára is volt. Azonban ugylátszik, ez is neszét vette annak, hogy keresik és még az utolsó pillanatban megszökött Temesvárról. Ez a gyors szökés is bizonyítja, hogy a dolog körül nincsen minden rendben. Megállapítást nyert az is, hogy az olcsó selyemkendők és sálak árusa — akinek nevét a nyomozás érdekében egyelőre még nem lehet kiírni — Temesvárról vasuton elutazott.

Volt temesvári lakásán tartott házkutatás alkalmával Gutu rendőrigazgató egy levelezőlap foszlányait találta, amelyet az árusnak Lupényből írtak.

Valószínű, hogy a levelezőlap írója bűntársa és igazoltnak látszik az a feltevés is, hogy az ügyre Lupényben lehet majd világosságot deríteni. Gutu Athanász rendőrigazgató tegnap Lupénybe utazott, ahonnan ma tér vissza.

A színház milliói a városi nagytanács előtt

Temesvár, november 29.

Temesvár város nagytanácsa december negyedikén délután négy órákor tartja az idei utolsó rendes ülését. A nagytanács letárgyalja a jövő esztendői költségvetést, amelyet az állandó választmány a múlt héten átdolgozott és véglegesen megformulázott. Azután szóba kerül az önkéntes tűzoltóság ügye és Georgevici Lucian dr. főpolgármester előterjeszti az összes erre vonatkozó iratokat. Remélhetőleg ezen ügy körül kifejlődő vita végre tisztázni fogja a helyzetet és megteremtí az alapot az önkéntes és hivatásos tűzoltóság együttes működésére, amely a városnak esak hasznára válhatik. Tárgyalni fogja a nagytanács a színházépítés összes költségeit és számadásait is. Mint ismeretes, a múlt nagytanácsi ülésen egyes felszólalók szóvá tették azokat a horribilis költségeket, amelyek a színház építésénél fölmerültek. A pénzügyi bizottság most összeállította ezekre vonatkozólag az összes kimutatásokat és terjedelmes jelentést tesz. A nagytanácsi ülés utolsó pontját képezik majd az interpellációk. A városi tanács válaszol Despot Jánosnak a múlt gyűlésen előterjesztett interpellációjára, amelyben kifogásolta a városi temetkezési vállalat túl magas díjait. Azonkívül előterjesztésre kerülnek az új interpellációk. A városi tanács a gyűlésre küldött meghívókon megjegyezte, hogy mindazok a nagytanácsi tagok, akik előterjesztendő interpellációkra mindjárt a gyűlésen kívánnak választ, interpellációjukat legalább huszonnégy órával előbb terjeszték be írásban a városi tanácshoz, hogy az esetleg szükséges akták és adatok előkereshetők legyenek.

Tanfériak harca az igazgatói állásért

Temesvár, november 30.

A fővárosból érkező jelentések szerint Bejan Szilviust, a temesvári Diaconovici Loga fiugimnázium tanárát, az intézet igazgatójának neveztek ki. Bejan és Coman Ágost, az iskola jelenlegi igazgatója között, mint ismételtén megirtuk, évek óta áll a harc az igazgatói állásért, amely a szerzett jog alapján Bejant illeti meg. Bejan Szilviust ugyanis az akkor még érvényben levő magyar törvények értelmében az erdélyi kormányzótanács nevezte ki igazgatónak, utóbb azonban a liberális kormány ezt a kinevezést nem vette tudomásul és Coman nevezte ki igazgatónak. Bejan a kinevezés ellen a temesvári ítélőtáblához, mint közigazgatási bírósághoz nyújtott be panaszt, amely kimondotta, hogy Bejannak szerzett joga van az igazgatói állásra. A miniszter képviselője az ítéletet megfeleltette, míg most a közoktatásügyi miniszter intézkedése végett vetett a perekedésnek azzal, hogy Bejant nevezte ki az intézet igazgatójának.

ANGOL BÁNYASZOK IJESZTŐ NYOMORA. Londonból jelentik: Az angol bányamunkások között ijesztő a nyomorúság. Háromszázezer bányász van jelenleg munka nélkül. A bányászok szövetsége kiáltványt intézett a cársadalomhoz, amelyet adakozásra szólít föl.

Hírek

Rákosi Jenő

nevét emlegeti mostanáig sokat a magyarság, hogy az Eggek Ura gyógyítsa gyarság és vele kapcsolatosan azt kiemeg e név viselőjét, aki jelenleg beteg fekszik és aki miatt milliók aggodnának. Egy hét óta érkeznek a hírek, hogy Rákosi Jenő, a magyar újságírók nevezetesen nehéz beteg. Egy hét óta a magyarság — akár Magyarországon él, akár az utódállamokban, akár a világ bármely részén — aggodalommal figyeli a híreket, amelyek hol jobbulásról hol pedig állapotának súlyosbodásáról szólnak. A magyarság amely Magyarországon kívül széttagoltan él, a különböző országokban is egy kulturális közösséget alkot ennek a magyar kultúrának egyik erős oszlopa Rákosi Jenő. Hosszu évtizedek előtt vette először a kezébe a tollat, amellyel azóta sem szünt meg egyetlen napra sem a magyarság érdekében dolgozni. Tanít, oktat, figyel-

mezt, ostromoz, dicsér, fegyelmez, felvilágosít, magyaráz, tanácsol az írásaiiban egyaránt Rákosi Jenő mint jó apa, vagy még inkább mint apostol. Az újabb magyar újságírógeneráció Rákosi Jenőtől tanult bele a mesterségbe, tőle vette át a lelkesedést, a rajongást és az önzetlen önfeláldozást is, amelyre magyar újságírónak szüksége van. Nyolevanhét esztendő immár Rákosi Jenő, pátriárchális kort ért el, de a lelke még mindig fiatal, a szorgalma, buzgalma és munkabírása még mindig az, ami fiatal korában volt, amikor még huszonöt évvel a vállán állott ki a porondra. Most is azzal a hévvel és reménnyel dolgozik, mint akkor, amikor hirdette, hogy eljön az idő, amikor 30 millió magyar fog egy tömegben élni. A beteg Rákosiról tegnap megnyugtatóbb hírek érkeztek, lázátalan és állapota javul. Vajha a javulás tartós és eredményes lenne!

— Az egyesülés ünnepe Temesvárott. Erdélynek és a Bánságnak az ökirálysággal való egyesülése tíz éves fordulóján Temesvárott holnap, szombaton délelőtt tizenegy órakor a gyár városi görög keleti katedrálisban ünnepélyes Te Deum lesz, amelyen a polgári és katonai hatóságok képviselői vesznek részt. A Te Deum után a katonai csapatok diszfelvonulása következik. Délután öt órakor a színházban Illiescu János tanár tart elmékesztést. Szombaton egyébként semmiféle munkakorlátozás nincsen, az üzletek nyitva vannak.

• Ha Temesvárra jön, kérje mindenképp az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Ambrózy Andor báró névnapja. Ambrózy Andor báró, a Magyar Párt temesvári körzeti elnöke, ma tartja névnapját. Tegnap este az ipari munkaadók szindikátusának épületében levő Kocsenyay-féle vendéglőben Ambrózy báró tiszteletére társas vacsorát rendeztek, amelyen körülbelül hervezen voltak jelen, köztük a párt megyei vezetőségének valamennyi tagja, azonkívül számos vidéki tagozat elnöke is. A vacsora során számos felköszöntőben ünnepelték Ambrózy Andor bárót. A társaság kedélyes hangulatban a késő éjjeli órákig volt együtt a TAC jazzband-zenekarának hangjai mellett.

— Volt liberális miniszter kalandja. Karánsebesről jelentik: Furcsa kalandnak volt hőse Argetoianu volt liberális földművelésügyi miniszter. Argetoianu a Banca Granitei helyiségében választói értekezletre hivta össze híveit. Karánsebesen a nemzeti parasztpárti érzelmi polgárok között azonban olyan hírek terjedtek el, hogy Vaida Sándor belügyminiszter érkezett Karánsebesre és körülbelül kétszázán mentek el a bank helyiségeibe. Amikor megtudták, hogy Argetoianu érkezett körükbe, nagy botrány keletkezett úgy, hogy az értekezlet nem lehetett megtartani és Argetoianu sietve Corneanu Péter dr. volt prefektus lakásán berendezett szállására sietett. A hangulat olyan elkeseredett volt, hogy a prefektus házat rendőri készütség őrizte.

KÖD, NEDVES PÁRA
megtámadja a tüdőt. Betegséget, bajt elhárít a jóízű

SIROMALT
gyógyszörp. Minden gyógyszertárban kapható, egy üveg ára 100— lei.

— A királyalbum kliséi. Ferdinánd király bánsági látogatásáról kiadott díszalbumok technikai kiállítása díszesretére válik a bánsági nyomdaiparnak. Lemertetésünkéből tévedésből kiderült, hogy a feltűnő szép illusztrációk kliséi a temesvári Fenyő István cég cinkográfiai műintézetében készültek. Örvendetes, hogy Temesvárott ilyen tökéletes klisék készülnek és így a legnagyobb szabású nyomdai díszművekhez sem kell külföldi kliséket hozatnunk.

— Istállót esináltak Napoleon villájából. Párisból jelentik: Napoleon egykori elbai villájában annak jelenlegi tulajdonosa istállót rendezett be. A francia közvéleményben emiatt igen erős a felzúdulás. A tulajdonos a műemléket eses magas kártérítés ellenében akarja kiüríteni.

— Beomlott vatikáni palota. Rómából jelentik: A vatikáni testőrség palotájának menyezete beomlott. Szerencsére emberéletben nem esett kár. Az eset miatt valamennyi vatikáni palotát megvizsgálják és megállapítják, hogy azok biztonsága nincsen veszélyeztetve.

• A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

— Seicaru Pamfil temesvári előadása. Seicaru Pamfil, a Curențul igazgatója, vasárnap Temesvárott előadást tart. Seicaru előadása délelőtti féltilzenkettőkor a városi színházban lesz és a belépés díjtalan. A nacionalizmusról és a regionalizmusról fog Seicaru beszélni.

— Műgyetemi hallgatók praktikus intézménye. A temesvári műgyetemi hallgatók köre egyrészt, hogy szegénysorsu műgyetemi hallgatókat segítse, másrészt, hogy a temesvári közönség rendelkezésére álljon, a műgyetemi otthonban, a volt Hungária-körúton elhelyezett irodát állított fel. Ennek az irodának célja műgyetemi hallgatóknak szabad órákra való elhelyezése. Akiüknek instruktor, irodai munkaerő kell, vagy akiknek kiadó lakásuk van, továbbá olyan esetek, amelyekben műgyetemi hallgatók teljesíthetnek szolgálatot, vagy olyan állásuk van üresedésben, amelyre főiskolai hallgató alkalmas, forduljanak ehhez az irodához. Az irodában naponta délután hatól hétig a főtitkár mindenki rendelkezésére áll.

— A nyugdíjasok kifizetésének sorrendje. Az állami nyugdíjasok (civil, katonai, C. F. R. és MÁV.) értesítettek, hogy december havára a nyugdíjak kifizetése a hónap 2-ával kezdődnek és pedig: december 3-án A, B, C, D, E; 4-én F, G, H, I, J; 5-én K, L, M; 7-én N, O, P, Q, R; 8-án S, Sz, T; 10-én U, V, X, Y, Z kezdübetüs névvel bírók kerülnek sorra.

— Jelentkezzenek az elhalt katona hozzátartozói. A rendőrprefektúra felszólítja Vidó Károly hozzátartozóit, hogy a rendőrség katonai ügyosztályában jelentkezzenek. Vidó Károly temesvári illetőségű volt, harminc esztendő és a nyolcadik honvédegyalogezrednél szolgált. 1918-ban halt meg orosz fogságban Nisnínovgorodban.

— Vakok mulatsága. A temesvári vakok zenekara szombaton, december elsején este félkilenckor a Novotny-féle teremben nagyszabású Mikulás-táncestét rendez. Ezen az estélyen fogják a vakok által kibocsátott sorsjegyeket is kisorsolni. Tánc reggelig. Belépődíj adóval együtt huszonöt le.

— Előadás a Munkásotthonban. Welter Rezső e hó 30-án, péntek este 7 órai kezdettel a Munkásotthonban a Munkásotthon nagytermében. Szabad bemenet, vendégeket szívesen látnak.

— Ingyen lakás a Szepesi Diákotthonban. A Szepesi Szövetség Budapest IX., Üllői-út, Mária Valéria télepen fenrtartott Szepesi Diákotthonában december 15-én 20 ingyen hely kerül beröltésre. Szepességi vagy felvidéki származású ifjak, akik főiskolai, vagy középiskolai tanulmányaikat Budapestben folytatják, nyújtsák be a Szepesi Szövetség elnökségéhez címzett bélyegtelen folyamodványikat Budapest, VIII., Vas-utca 9-11. szám. Takarításért és világításért havonta és személyenként 3.50 P fizetendő.

* December elsején új előfizetés hónap kezdődik. Új előfizetőinknek azonban már az előfizetés napjától ingyen küldjük a lapot elsejéig, sőt, aki félévre fizet elő, ingyen kapja az újságot újévig. Nyugdíjasok már havi előfizetéssel részesülnek ebben a kedvezményben. Az előfizető nemcsak a legfrissebb híreket kapja minden más lapot megelőzően, hanem naponta tárcát, regényt, élénk gazdasági és sportrovatot, valamint a rádióműsort. Csak a Déli Hírlap előfizetői minden hónapban ingyen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést. Aki most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet december 6-án rendezünk. A nyertes utalványt kap, mellyel december hónapban bármikor három napon át teljesen ingyen lakhatik Budapestben a Park szállóban. A szálloda a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben fekszik úgy, hogy a költséget is megtakarítja. Siessen azért mindenki előfizetni, mert ha a szerencse kedvez, úgy már december 6-án nyerhet ilyen szállodautalványt.

Pulloverek kalapok, ingek, harisnyák, gallérok stb.

uridivatcikkek

a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig megbízhatóan vásárolhatók

2561 „GENTLEMAN”
divatüzletben, Belv., Mercy-u. 6. (Galgon-ház)

— Halálozás. Súlyos csapás érte Friedmann Ferencet, a belvárosi Sternberg régiségkereskedés tulajdonosát. Anyja, özvegy Friedmann Miksáné hecszas szenvedés után Tiszamánán meghalt. Friedmann Ferencen kívül még három gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja a jóteknységű ismert matrónt. A gyász jeléül a Sternberg-üzlet december harmadikáig zárva tart.

— Elfogott tolvaj. A józsefvárosi rendőrség lopás miatt elfogta Papp Dezső huszonegy esztendő tolvadii fiatalembert. Papp az utóbbi időben apró tolvajlásokból élt. Átkísérik az ügyészségre.

Villany- és vízvezeték-

szerezést a legutányosabban vállal

Sinka-Kiss-Szabó

IV., Misits-u. 2 (3614)

— Öreg házaspár öngyilkossága. Szegedről jelentik: Mindszent községben megrendítő kettős öngyilkosság történt. Szolnok Matyás hetvenhat esztendő gazda, aki ötvenkét év óta élt boldog házasságot hervennégy esztendő fele-égével, teljesen elszegényedett. A házaspárnak valamikor teremes vagyona volt, amely értékpapirokban és pénzben volt elhelyezve. Ez azonban mind elértékteledett és a házaspár nagy nyomorba került. Most aztán közösen elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek. Padlásokon a gerendába két szöveget vertek be, az egyikre az asszony akasztotta fel magát, amiben a férje segítségére volt, a másikon pedig a férfi lett öngyilkos. A esztendő először büntényre gondolt, de aztán megtalálták a házaspár bucsulevelét, amelyből kiderült az öngyilkosság oka.

Olcsó tüzfát

szállít prim a és száraz minőségben

WOLF MÁTYÁS

szén- és fanagykereskedő

Faraktár: Józsefváros, Gázgyárral szemben. Telefon 735. (3637)

NAPTÁRAK.

Nagy Szűz Mária-naptár 52—
Kis „ „ „ 20—
Lourdes „ „ „ 35—
Gubacz Dani-naptár 35—
Pistabácsi „ „ „ 52—
Nagy Jánosbácsi naptár 52—
Közép „ „ „ 35—
Kis „ „ „ 20—
Milliók naptára „ „ „ 55—

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK

Állandóan frissen A G F A-lerakat.

RODENSTOCK ÉS LAACK

gépek gyári áron. Kérjen árjegyzéket.

J. BARBIER, JIMBOLIA

RADICS ÖZVEGYSÉGET NEM ENGEDIK KÜLFÖLDRE UTAZNI. Belgrádból jelentik: Radics István özvegye Párisba akart utazni, hogy ott tanuló fiát meglátogassa. A rendőrség azonban megtagadta az utlevél kiadását.

— **Radics-tér Zágrábban.** Zágrábról jelentik: Zágráb városa elhatározta, hogy a Márkus-teret, amelyen Horvátország szobra áll, Radics István térnek nevezik el. Ugyancsak utcákat vezetnek el Basarics és Radics Pál képviselőkről, akik a szkupstinaí lövöldözés áldozatai lettek.

— **Az elátkozott üzlet.** Budapestről jelentik: Két hét előtt feleségével együtt gázzal megmérgezte magát Preisch Mór Király-utcai cipőkereskedő. Az üzletet az ötvennyolc éves Lusztig Mór vette át, akik tegnap reggel a lakásban holtan találtak. Lusztig szintén gázzal ölte meg magát.

Olcsó

— **Örült anya rémítette.** Szarajevóból jelentik: Volter György vasúti tisztviselő felesége néhány év előtt megőrült és ekkor elmeorvosintézetbe szállították. A mult héten mint gyógyultat elbocsátották és az asszony ismét hazatért. Tegnap a nő egyedül maradt a lakásban hat éves Iván nevű fiával. Voltárnén hirtelen ismét kitért az örület, kislfia ruháját leöntötte petrolummal és meggyújtotta. Mire a sikoltozásokra a szomszédok berohantak, a szerencsétlen gyermek elégett. A rébolyult anyát visszaszállították az elmeorvosintézetbe.

— **Mikulási mesedélután.** Ma, ténteken, délután három órakor a Magyar Négyzet a belvárosi moziban nagyszabású Mikulási-mesedélutánt rendez a jó gyermekek részére. Csupa vidám dolog lesz ezen a délutánon. A sok mesén kívül fellép egy esomó gyermekszereplő táncokkal és szavataokkal. Végezetül előadnak egy egyfelvonásos darabot, amely arról szól, hogyan folyt le a Muncurkó medvé-nél a Mikulás látogatása. Minden gyermek kérje meg a szülőit, hogy vigyék el a mesedélutánra, áldozzák szívesen a husz leí beléptidíjat, mert az mind a szegény gyermekek felruházására megy. Jegyeket pénteken délelőtt a moziban lehet már előre kapni, délután pedig már két órától kezdve. Minden gyermek Mikulás-jelvényt és ajándékot is kap. Gyertek el, gyerekek, Kóró Pál bácsi mesélnéktek.

— **Megszökött a sikkasztó pénzbeszedő.** Kovács Aladár volt állomásfőnök, aki a Haldek és társa temesvári szállítócégnél állott pénzbeszedői alkalmazásban, a reábizott pénzekből hervenezet leí elsikkasztott. A sikkasztásnak csupán akkor jöttek a nyomára, amikor Kovács néhány napig nem jelentkezett a cégnél. A megindított nyomozás megállapította, hogy Kovács vasárnap Kurticsnál elhagyta a határt. Felesége már néhány nappal előbb utazott el. A házaspár állítólag Amerikába készült.

A harminc éves asszony

Vannak lapok, amelyeknek, ha nem kínálkozik érdekes, fontos, bel- vagy külpolitikai, társadalmi, vagy művészeti téma, amely felett elmélkedhetnek — utnak ereszenek egy-egy körkérdést. Mit szól hozzá a nagyérdemű közönség. Nyilvánítson véleményét a nyájas olvasó.

Ilyen körkérdést röppentett szét mostanában az egyik francia újság, amikor felferi, hogy: hány éves a Balzac-nak harminc éves mai nője? Más szóval: melyik az a kor, amelyben ma a nő olyan öreg, mint Balzac Julia asszonya, amelyben bucsut kell vennie a fiatalságtól?

A felvetett kérdés — akadémuskodjunk egy kissé — nem elég világos. Mert vannak asszonyok ma is, akik harminc éves korukban ajtót mutatnak Grenville lordnak, míg mások — bár az elmúlt ötven év arcukra véste tavatúnését — mégis szívesen kacérkodnak ifjonti érzelmekkel

előfizetés

Balzac szinte rajongó lelkesedése a harminc éves asszonyért ma is megállanának helyét? Az ő szemében a harminc éves asszony minden. Ugy tud viselkedni, mint egy fiatal leány. Tud nevetni, tréfálni, ellágyulni a bizalmas együttlétben anélkül, hogy kompromittálna magát. Ebben a korban sohasem lehet kitalálni, hogy őszinte-e, vagy hamis érzelmeket fejez-e ki tekintete, mosolya, vallomása — vagy csak rétetés. Az asszony — szerinte — ebben a korban kezdi tavozni az iljúságtól és lemondani a hiúságos örömeokről.

Nos, mindez bizonyára megvan a mai harminc éves asszonyban is, de a fiatalságtól a modern asszony ebben a korban még nem bucsuzik. A harminc éves asszony még nem akar mahervadt szívéről beszélni, amely már képtelen a boldogságra és nem tud boldogságot adni. És nem mond le semmiről. Nem akar lemondani...

Mindezek azonban lelki gondok. A francia újság valószínűleg nem a lelki, az érzelmi világra gondolt, mikor a kérdést közreadta. Előtte az lebegett, hogy ma a nők — modora, ruház-

— **Adomány.** A szegény nyomorúság nyugdíjas és családja részére, akiknek érdekében gyűjtést indítottunk. G. M. 200 leít, N. N. pedig 100 leít adományozott.

— **A meghalt mérgezési ügy.** A májusában nagy port felvert meghalt mérgezési ügy néhány havi hallgatás után tegnap teljesen új fordulatot vett. Az újabb bevezetett vizsgálóbírói nyomozás olyan adatok birtokában van, amelyek beigazolni látszanak a mérgezés részbeni vádját. Hogy a vád most kik ellen irányul, milyen intézkedéseket foganatosítottak és a nyomozás milyen stádiumban van, mindezekről a vizsgálat érdekeire való tekintettel egyelőre semmitsem lehet közölni.

— **A Déli Hírlap panaszkönyve.** Kaptuk a következő levelet: Tisztelet szerkesztőség! A Déli Hírlap megírta, hogy az erzsébetvárosi temetőben a sírokról elűnnek a virágok, részint mert azokat lopják, részint mert azokat a temetőr tehene és szamara lelegelik. A temetőr nem ér rá ugyan is vigyázni a temetőben, mert mással van elfoglalva. Most a közelgő választás alkalmával szocialista röpecdulakat osztogat az erzsébetvárosi lakoságnak. Amíg odajár, vígan lophatják a virágot és pompásan legelhet tehene és szamara. Kérdés: szabad a városi alkalmazottnak korteskedni? Az hi szem, a város nem azért fizeti, hogy bármely párnak is teljesítsen szolgáltatásokat. Tisztelettel: Egy erzsébetvárosi.

— **Nagy hiány egy városi pénztárnál.** Karánsebesről jelentik: A karánsebesi városi pénztárnál rovancsolást tartottak, amely alkalmal száznyolevan ezer leí hiányt állapítottak meg. Faragó pénztáros a hiány fedezésére azonnal száztizezer leít letétbe helyezte. A városi tanács egyelőre házi vizsgálatot rendelt el annak a megállapítására, hogy a hiány miképpen adódott elő.

— **Debrecen új polgármestere.** Debrecenből jelentik: Tegnap Vásáry István dr. főjegyzőt Debrecen város polgármesterévé választották meg.

december

nőnek kedélye, szépsége, alakja, modora megmaradt fiatalnak, kellemesnek, igazán mellékes, hogy öt évet letagad-e korából vagy nem. Ninon de Lenclos nyolevan éves korában is megtudta babonázni a férfiakat. Mistinguette hatvan éves és Páris fiatalja-öregje rajong érte.

— **Vasúti baleset emberhalállal.** Kőbányáról jelentik: A kőbányai felső pályaudvaron egy tehervonat mozdonya átment a váltón, mire a váltó visszaugrott. Erre a mozdony után következő öt teherkocsi órlási robajjal kisiklott és felfordult. Egy vasúti munkás az életét veszítette.

— **Ivásnak adta magát.** Geller Miklós ötvennégy esztendő nagyoszl illetőségű szabó évek előtt az itálnak adta magát és fokrol-fokra lejobb zülött. Hónapok óta ninesen lakása, le-bujokban és éjjeli menedékhelyeken alszik. A rendőrség emberei tegnap éjszaka hajléktalanul találták. Hazatoloncolják illetőségi helyére.

— **Vasúti baleset emberhalállal.** Kőbányáról jelentik: A kőbányai felső pályaudvaron egy tehervonat mozdonya átment a váltón, mire a váltó visszaugrott. Erre a mozdony után következő öt teherkocsi órlási robajjal kisiklott és felfordult. Egy vasúti munkás az életét veszítette.

— **Vasúti baleset emberhalállal.** Kőbányáról jelentik: A kőbányai felső pályaudvaron egy tehervonat mozdonya átment a váltón, mire a váltó visszaugrott. Erre a mozdony után következő öt teherkocsi órlási robajjal kisiklott és felfordult. Egy vasúti munkás az életét veszítette.

— **Vasúti baleset emberhalállal.** Kőbányáról jelentik: A kőbányai felső pályaudvaron egy tehervonat mozdonya átment a váltón, mire a váltó visszaugrott. Erre a mozdony után következő öt teherkocsi órlási robajjal kisiklott és felfordult. Egy vasúti munkás az életét veszítette.

* Jó butor olcsón részletfizetésre is a Butorszövetkezetnél, Skudierpark.

ötödikéig

— **Agyonlőtte testvérét a betörő.** Szabadkáról jelentik: Veszedeles rablók voltak a Bácskában Gubányi Mihály és Gubányi János, akik már több évek óta a kőbányai szabadulások után napszámba jártak és elég szépen kerestek is, de minden pénzüket eliták. Részegen mindig késsel és baltával támadtak egymásra, de komolyabb vérontásra nem került közötük a sor. Tegnap ismét vérekezés keletkezett és ekkor valamennyi testvér Gubányi Mihály ellen fordult, aki baltával védekezett. Verekezés közben Gubányi János lekaptata a falról vadászfegyverét és azzal közvetlen közelből fivérére lőtt, aki holtan esett össze. A gyilkost a esendőrség letartóztatta. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy önvédelemből lőtte testvérére, mert ha ezt nem tette volna, most ő feküdne holtan.

— **Hatalmas hóviharak.** Grázban és környékén heves hóviharak dúlnak. A földet huszonöt centiméteres vastagságu hóréteg fedli. Az országutakon az autóközlekedés teljesen szünetel.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerüzében, a „Fekete Sas-hoz” I., Szentgyörgy-tér.

ZSOMBOLYÁN korán reggel kapható a **Barbier J. hírlaprodájában**

Déli Hírlap

Ugyanott lehet előfizetni

Sport

Tornaestély. A Temesvári Tornaegyesület, amely a Bánság legrégebbi testgyakorló köre, december elsején, szombaton este hét órakor a piarista főgimnázium tornatermében estélyt rendez. A tornaestélyen torna és szorgyakorlatok kerülnek bemutatásra. Az estély után a rendezőség és a vendégek közös vacsorára gyűlnek össze.

Törlik Arne Borgot az amatőrtáborból. Londonból jelentik: Sportkörökben ismeretes, hogy Arne Borg, a híres svéd uszó, világturára indult. A tura felünt a nemzetközi uszósportvetszőnek és kérdést intézett a start-felvételekről mindazokhoz az országokhoz, amelyekben Arne Borg szerepel. Valószínű, hogy a válaszok következtében Arne Borgot az amatőrtáborból törlik.

Művészet

Műsoros délután. A Charitas katolikus leányklub vasárnap, december 2-án délután négy órakor az erzsébetvárosi Novotny-féle teremben jótékony célú műsoros délutánt rendez. A műsort Képes Gabi megnyitó beszéde vezeti be. Színpadra kerül a Vallatás a leánygimnázium VIII. osztályában című háromfelvonásos színmű, azonkívül a Familiengenie című egyfelvonásos vígjáték. Nagyon szépnek ígérkezik a négy évszak című táncos előkép. A műsor egyik kiemelkedő száma kétségelenül Brandeis József hegedűművész szólója lesz. A műsoros délután belépődíjai negyven, harminc és husz leí.

Vörösmarthy-ünnepély. A Bánsági gramjára tűzte ki, hogy a mai generációt sorra megismerteti a nagy magyar költőkkel és azok műveivel. Ezt a célt szolgálja a múlt hónapban rendezett Petőfi-ünnepély, amelyet majd sorra követ a többi hasonló irodalmi délután. Az egyesület most Vörösmarthy Mihály életét és költészetét akarja a közönséggel megismertetni. A Vörösmarthy-ünnepély december 9-én délután négy órakor lesz az ipari munkaadók szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám alatti székházának dísztermében. Az ünnepély megnyitóját Páll György dr. mondja, Vörösmarthyról és költészetéről Szabolcska László dr. tart előadást.

Magyar műsoros estély Ujszentesen. Az ujszentesi magyar műkedvelői ifjúság a Gazdakör helyiségeiben szépen sikerült műsoros estét rendezett, amelynek minden egyes számát a közönség nagy tetszéssel nézte végig. Barna Erzsike előadta a Szórákzottó című monológot. Deliaga Mariska és Mandák István egy kedves dialóggal szórákzottatták a közönséget. Azután az ujszentesi magyar dalárda Varga Imre igazgatótanító vezetésével mellett magyar népdalokat adott elő. Dózsai Molnár Lajos elszavalta az Öngyilkos című monológot. Balázs András és Szilágyi József népdalokat énekeltek. Színpadra került A tej című egyfelvonásos bohózat, amelynek egyes szerepeit Lovas Sándorné, Bajkay Antalné, Berke A., Lovas S., Borsos Sz. L., Bajkay A. és Strabán Mihály alakították. Végezetül ismét az ujszentesi dalárda adott elő népdalegyvelest. Minden egyes szereplő pompás volt és a közönség minden számot nagy tapsal hálált meg.

Gazdát eserélt Rembrandt leghiresebb műve. Londonból jelentik: Rembrandt egyik leghiresebb műve, a művész önarcképe, gazdát eserélt. A kép régóta a Buccleuch hercegi család tulajdona volt, amely azt 1740. ben hetvezer fontért vásárolta. Rembrandt valamennyi önpotréja között ez a legértékesebb. A nevezetes képet

most Buccleuch herceg százezer fontért eladta Colhagni angol műkereskedőnek.

Scholler Rezső képkiallítása, melynek naponta igen sok látogatója van, a nagy érdeklődésre való tekintettel vasárnapig marad nyitva és vasárnap is egész napon át megtekinthető a volt Skoday-féle üzlethelyiségben.

Közgazdaság

Ismét csőd fenyegeti a felszámolás alatt álló Egyesült Bankot

Arad, november 30.

Az Aradi Egyesült Bankot, amely ellen tudvalevőleg már két ízben rendelték el a csődöt, most ismét csődelrendelés fenyegeti. Sporea János dr. aradi ügyvéd ugyanis Becker Ferenc angyalkuti gazda megbízásából 1414 dollár betét összeg erejéig újabb csődkérelmet intézett a felszámolás alatt álló Egyesült Bank ellen az aradi törvényszékhez. Ezt a kérelmet tegnap délelőtt tárgyalta Oren-

stein Árpád dr. táblabíró, aki elrendelte, hogy a felszámolás alatt álló bank az említett követelést nyolc nap alatt tegye letétbe, mert ellenkező esetben újból elrendelik az ítézet ellen a csődöt. Tegnap tárgyalták ezenkívül Lutai Kornél dr. volt csődtömeggondnok költségeinek perét is. Lutai dr. ugyanis az Egyesült Bank tömeggondnoka volt és ezen minőségéből kifolyólag 800.000 leí erejéig keresetet indított a bank ellen. A bíróság tanúk kihallgatását rendelte el.

Színház

Napkelet rózsája

Operettbemutató a színházban

A magyar lársulat ma, pénteken este mutatja be Erdélyi Mihály, az elismert zeneszerző legújabb operettjét, Napkelet rózsáját. A darab romantikus meséjével, továbbá kitűnő zenéjével, amelyben a magyar dal és a modern jazzszerű zene is helyet kapott, slágeroperettje lesz a temesvári magyar színháznak. A női vezetőszerpet Lengyel Irén, a temesvári közönség régi kedvence játssza. A darabban két szubrettszerep is van. Barna Sári és Fekete Rózi ezekben nagyszerű alakítást nyújtanak.

Finom kis lakás. A prózatársulat szombaton éjjel tizenegy órakor esupán felnőttek részére a Finom kis lakás című francia vígjátékot adja elő. A finom kis lakás tulajdonképpen találkahely volt, amelyet utóbb egy derék házaspár vett ki. A lakás régi vendégei azonban nem tudnak a váltásról és pontosan becsöngetnek a lakásba. Ebből származik a kacagtató bonyodalom, amely három órán át tart. A főszerepeket Bánhidly Ilona, Fekete Rózi, Darvas Ernő és Fratta Géza alakítják.

Házibarát. A társulat nagy ambícióval készül a jövő hét szenzációjára, a Házibarát bemutatójára. Szenes Béla posthumus vígjátékja egyike a

Kertész Gábor az Indus herceg megszemélyesítője lesz, aki némesak előadás megjelenésével, hanem dalival is őszinte sikert arat majd. Nagyszerű szerep jutott meg Fratta Gézának és Csóka Józsefnek. A színpad külön látványosságzámba megy, a zenekar Schreiber Alajos karnagy vezetése alatt a legjobbat nyújtja. A Napkelet rózsája Temesvárott, megelőzve az összes erdélyi színpadokat, először kerül színpadra és bizonyára olyan nagy sikere lesz, mint Erdélyi Mihálynak másik operettjének, Hazudik a Muzikaszónak.

legkitűnőbb magyar daraboknak és a budapesti Vígyszínház állandó műsor-darabja.

Műsor:

Pénteken este félkilenc órakor: Napkelet rózsája.

Szombaton este félkilenc órakor: Napkelet rózsája.

Szombaton éjjel tizenegy órakor: Finom kis lakás.

Vasárnap délután három órakor: Napkelet rózsája.

Vasárnap délután háromnegyed hatkor: Gyurkovics-fiúk.

Vasárnap este kilenc órakor: Napkelet rózsája.

Törvényszék

Elfogták az aradi fegyenceket. Aradról telefonálják: Vingán elfogták tegnap két rabot, aki a hét elején az aradi ügyészség fogházából szököttek meg. Aptel és Tsch fegyencek voltak a szökevények, akiket a osendőrség az utcán igazolásra szólított fel, mire kiderült, hogy ők az aradi szökevények. Harmadik társuk, Wimmer Ferenc megszökött.

Tíz évre ítélték, mert megölte apását. Szabadkáról jelentik: Őszel történt, hogy Utasi Péter esantavéri gazdálkodó családi viszálykodás közben baltával megölte apását, Szokolóy Ferencet. Az ügyben most tartották meg a főtárgyalást, amelyen Utasi azzal védekezett, hogy semmire sem emlékszik, mert a harag elvette esztét. A bíróság Utasi Pétert bűnösnek mondotta ki szándékos emberölés büntetésében és ezért tíz évi fegyházra ítélte.

Rádió

Péntek (november 30.) Budapest.

12 óra 20: Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 4 óra: Onkel Hans német nyelvű mesedélutánja. 5 óra 10: Cigányzene. 7 óra 30: Előadás közvetítése az operaházból. 10 óra 45: Jazzband, Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra Délutáni hangverseny. 8 óra: A bécsi Madrigal dalegylet hangversenye. 9 óra 25: Burgenlandi népdalest. Berlin. 5 óra 15: Szórákzottató zene. 8 óra: Wagner-est. Bréslau. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: A sziléziai filharmonikusok hangversenye. Brünn. 12 óra 30: Zene. 4 óra 30: Kamarazene. 10 óra 20: Kávéházi zene. Kattowitz. 4 óra: Gramofonzene. 8 óra 15: A varsói szimfónikus hangverseny közvetítése. Königsberg. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Szimfónikus hangverseny. 10 óra 30: Táncezen. Leipzig. 4 óra 30: Szórákzottató zene. 10 óra: Zenekari hangverseny. Prága. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra: Kerling-est. 10 óra 20: Táncezen. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Katonazene. 9 óra 15: Armstrong dalestje.

Szombat (december 1.) Budapest. 12 óra 20: Gramofonhangverseny. 5 óra 45: Mocsányi László és Lakatos Tibor zenehumoristák hangversenye. 7 óra 30: Vörösmarthy emlékünnepély. 8 óra 30: A denevér című operett előadásának közvetítése Münchenből. 10 óra 20: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Ifjúsági hangverseny. 7 óra 30: Kamarazene. Berlin. 4 óra 30: Szórákzottató hangverseny. 8 óra: Tarka est. 9 óra: Cseh hangverseny. Bréslau. 4 óra 30: Szórákzottató zene. 8 óra 15: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Táncezen. Brünn. 12 óra 30: Zene. 8 óra: Boccaccio című operett előadása. 10 óra 45: Táncezen. Frankfurt. 1 óra 15: Déli hangverseny. 4 óra 35: Olasz operarészletek. Kattowitz. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 30: Táncezen. Köln. 5 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra: Vidám est. 10 óra: Táncezen. Leipzig. 2 óra: Gramofonzene. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 3 óra: Tarka est. 10 óra 30: Táncezen. Prága. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Boccaccio című operett előadása. Stuttgart. 3 óra 15: Zenekari hangverseny. 4 óra 35: Olasz operarészletek. 8 óra 15: Kamarazene. 9 óra: Humoros est.

Halló! Halló! Itt TUNGSRAM Rádió!

Háromcsöves TUNGSRAM-WESTERN 0111 készülékében használjon

R 406 G 407 G 414

Tungsrám **BARIUM** rekordcsöveket

Készülékének teljesítménye a kétszeresére fokozódik!
Minden jobb szaküzletben kapható.

3221

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havi díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

Levelezés

Jövendőmondó! Megmondom bárkinnek jelenét, jövőjét, multját. Pénteken álomban jövendölök. Fontos tudnom melyik évben, hónapban, napon született. 3 hajsziat is kérek. Sziveskedjék 20, gazdagabbak 25—30 leit bélyegben a borítékba betenni. Antalfi István, Baia Mare, postafiók 33.

Alkalmazás

Perfekt szobaleányt éves bizonyítványokkal dec. 1-re keresek. Cim a kiadóban. (3816)

Jobb nő jó bizonyítványokkal szobaleánynak dec. 1-re keresek. Cim a kiadóban. (3820)

Allást keres

Elvállalok bármilyen munkát. Damián Béla, II., Andrassy-ut 8. (3621)

Adás-vétel

Eladó magasabb alakra finom, fekete férfi-téli kabát és egy kettős kassza. Cim a kiadóban. (3611)

Nemes gyümölcsfák Niemetz csődkiadásában, legfinomabb fajok, még csak rövid ideig. Kapubejárati: III., Korona-u. 25 (3-as villamos végállomása.) (3620)

Meleg, jó állapotban levő férfi kabát s női téli ruhák, cipők olcsón eladók. Erőd-u. 12, II. (7812)

Facillárok, petroleumlámpákhoz is kaphatók Szánthó László szobrásznál, III. ker., Király-u. 11. (3612)

Uj, keveset használt Chevrolet teherautó eladó, IV., Uri-u. 5. Ugyvédi iroda, telefon 23 88. (3557)

Használt de kitógástalan állapotban levő transport pálinkás hordó háromnegyszáz hektoliteres eladó. Cim a kiadóban. (3631)

Cimbalom- és citeraoktatás legjobb módszer szerint Pongráz nál. IV., Gorove u. 3. sz. (3634)

Egy fekete női posztó-téli kabát jól vattirozva, prémgallérral eladó. Cim a kiadóban. (3602)

Antik szalon-asztalt, antik támlás íróasztalcséket, jourasztalkákat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Antik” jellegre. (3783)

Jókarban levő keresztúros rövid zongora jutányosan eladó. Hitelbankpalota I., ajtó 3. (4681)

Lakás

Manikür-szalonnak alkalmas szép üzlethelyiség, esetleg lakásnak, azonnal kiadó. Bővebbet: Flóra kalapüzlet. Skudier-tér 4, Józsefváros. (3640)

Különféle

Urilányok részére allandó varróiskola mérsékelt tandíj mellett. Tóthné divattermében. Józsefváros, Hunyadi-ut 4. (3635)

Értesítem m. tisztelt feleimet és ismerőseimet, hogy amerikai utamról visszatértem és fehérneműszalonomat újra megnyitottam és férfivenőimet a legjobb szabású ingekkel látom el. Minden eszmámába vágó munkát vállalok és üzletek részére konfekciós munkát végzek. Gyors és pontos kiszolgálás. Egy férfiing fazon már 25—leitől feljebb, Tisztelettel Kiss Sándorné, Tigris-u. 8/a. (3638)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emil

56

(Folytatás).

Földi doktor közbeszólt:
— Most jut eszembe, hogy mintegy két hét előtt láttam a grófot és kedvesét a szomszéd falubeli Arany Oroszlán vendéglőben. Amikor a gróf engem megpillantott, ijedten visszahökkenett.

Sebestyén detektív a következő kérdést intézte a vizsgálóbíróhoz:

— Engedje meg vizsgálóbíró ur, hogy Nánásinak három kérdést adhassak fel.

— Jog szerint a fogollyal csak a vizsgálóbíró beszélhet, azonban az ügy különösségére való tekintettel megengedem önnek, hogy a fogolynak feladhassa a kérdést.

A vizsgálóbíró intézkedett, hogy Nánási kérését vezessék elő.

Nemsokára két esendő között Nánási meg is jelent. Látszott rajta, hogy az ügy igen megviselte.

— Nos, — kérdezte a vizsgálóbíró — elhatározta már magát, hogy beszél?

— Nem tudok én semmit mondani, — nyögte a kérés — semmit sem tudok mondani, tessék elhinni.

Sebestyén János detektív odament Nánásihoz és a vállára tette a kezét.

— Nézze fiam, ne beszéljen összevissza. Nem az a célunk, hogy bizonyítsuk a maga bűnösségét, hanem inkább az, hogy az ártatlanságát kiderítsük. Tehát beszéljen el mindent nyíltan.

Nánási azonban erre is csak kijelentette:

— Nem tudok semmit.

Sebestyén detektívet ez a konok tagadás dühbe hozta. Megváltoztatta a hangnemet, amelyben eddig a kérés szel beszélt és gorombán kiáltott rá:

— Ostoba fickó! Nekünk hiába tagad! Tudja meg, hogy a rendőreg már mindent kiderített. Tehát figyeljen ide. Ugy történt, hogy magát a gróf a Temesvárra való elutazás előtt magához hívatta és különböző vásárlásokkal bizta meg. Erre a célra ezer koronás bankjegyet adott magának, ugye?

— Nem, kérem, — szólt a el magát Nánási meglepetten — csak ötszáz koronásat adott.

A vizsgálóbíró, a jegyző, az orvos és a detektív egymásra néztek. A detektív azután feladta a második kérdést:

— Most pedig nevezze meg nekünk azt a nőt, akihez magát a gróf Temesvárról küldte. Hogy hívják?

— Nem tudom, kérem.

— Ugy? Jó, ha olyan buta volt, hogy nem érdeklődött a neve iránt, azért bizonyára mégis jól megnézte magának. Nagyon esinos nő, ugye? Sőt — a haja és a szeme nagy.

— Tetszik talán ismerni?

— Persze, hogy ismerem. És ha maga nem kérdezte meg a nevét, hát megmondom azt én magának. Szabó Lalának hívják. Most aztán, hogy én megmondtam magának a leány nevét, viszonzásul maga elárulhatja nekem, hogy milyen célra adta magának a gróf az ötszáz koronát és mit kellett magának abból vásárolni?

— A gróf ur Temesvárra való utazásom előtt adta nekem az ötszáz koronát. Nem volt aprópénze és azért

adott ilyen nagy bankjegyet. Nem akarta, hogy menjek előbb a faluba váltani, mert akkor esetleg lekésheetem volna a vonatot.

— Jó, jó, de miket kellett a városban vásárolni?

Nánási ismét megrökönödött. Elhallgatott. Bambán nézett maga elé és nem szólt.

— Nos, — folytatta a detektív — majd én felrisszitem a maga emlékezőlehetőségét. A dolog úgy történt, hogy maga éppen elutazni készült Temesvárra, hogy ott résztvegyen a szakácsnő lakodalmán és mert nem volt pénze, hát az utazásra a gróf komornyikjától kért kölcsön. Eppen indulni akart aztán, amikor a gróf maga elé hívatta. Azt a megbízást adta magának, hogy Temesvárról még este menjen el megérkezése után azonnal a Balkáni kovács című vaskereskedésbe és ott vásároljon egy kalapácsot, egy reszelőt, egy vésőt és egy tört. És akkor adta magának a gróf az ötszáz koronát azzal, hogy a maradékot adja majd vissza neki. A gróf azt a megbízást is adta magának, hogy a vásárolt dolgokat vigye el egy kiskoreszmába, ahol egy nő fog magára várakozni. Ez a nő volt Szabó Lala és a gróf megmondta magának, hogyan néz ki a nő. Maga meg is találta Szabó Lalát a mondott helyen és át is adta neki a vásárolt dolgokat. Mikor aztán menni akart, a leány magára kacsintott és azt mondta, hogy maradjon vele egy-két ital borra, majd ráér azután a társai után menni. Maga nem utasította vissza a szép leány felhívását és maradt. A nő értette a módját, hogy miként diktálja magába egyik poharat a másik után és hogy mézes mázos szavaival miként tartsa magát vissza. Maga egészen megfélemedezett róla. Logy a Vadember-koreszmába kell mennie a lakodalomra és egyszer csak azt verte észre, hogy éjfél már jóval elmúlt. Mikor maga már jól lerészegedett, akkor Szabó Lala is egyszerre csak eltűnt maga mellől. Akkor maga ráeszmélt, hogy olyan későn és olyan részegen már nem mehet el a lakodalomra és azért reggelig magában idogált tovább, majd aztán elment az állomásra és hazautazott. Megérkezve a kastély elé még mindig mámoros volt, de már nem annyira, hogy nem ijedt volna meg, amikor minket itt talált a kastély előtt és én kijelentettem magának, hogy letartóztatom. Persze, először azt hitte, hogy azért történik ez, mert megtudták, hogy a gróf pénzének egy részét elmulatta. Mikor azonban közöltem magával, hogy a grófi párt éjszaka meggyilkolták és kirabolták, még jobban megijedt. Van magának annyi esze, hogy tisztában volt vele azonnal, hogy a gyanu magára eshetik. Azért van az aztán, hogy nem akart semmit sem mondani, mert attól tartott, hogy ha elmeséli őszintén és igazán az egészet, amint történt, akkor mi azt fogjuk rá mondani, hogy maga az egészet csak kitalálta. Ugy van?

Nánási, akinek arca a detektív beszéde alatt egyre változtatta színeit, nem válaszolt. Lehajtott a fejét és hallgatott.

(Folyt. köv.)

Rádiókészülékek

Tungsram	3 lámpás lei	6.500
Tungsram	4 " "	12.500
Telefunken	3 " "	3.600
Telefunken	4 " "	9.500
Neutrobyn	5 " "	10.800

J. Barbier cégétől

Jimbolia

3480

Rádióengedélyeket is szerzek a t. vevőimnek.

FESTŐKURZUS

nyilik

TAHTUNOF N.

festőművész vezetésével. Beiratkozás naponta d. e. 10—12 óráig és d. u. 3—6 óráig a Vointa Banatului szerkesztőségében (Dóm-tér 16)

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapesten

a legkellমেsebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszállóda

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője

olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.

(Kifűző házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert

gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy

okvetlen nálunk szálljon meg. Előzetes szoba-megrendelés ajánltos. (559)

Déli Hírlap

1928 DECEMBER 1

LEGUJABB

IV. EVF. 280 SZÁM

Erdélyi Béla soha nem szeretett dolgozni, fotelben ült és sportlapot olvasott

Budapest, nov. 29.

Az Erdélyi per legutóbbi napjain már a bikaviadatok parokszizmusában hullámszik a várakozók tömege az óriási törvényszéki épület folyosóján, le a lépcsőházig. Soha ennyien! Ez már nem érdeklődés, hanem tömegőrület, melynek mániákus erőfeszítéseivel szemben meddő minden rendőri készenlét, parancs. A tárgyalási terem bírói részét is megszállották. Illetéktelenek szoronganak a védői emelvény, szakértők mellett, elfoglalják az újságírók helyét. Kétszeri klórités után drákói intézkedés. Egy rendőrfelügyelő embereivel kitisztaltatja az egész belső köröndöt, csak harminc szigorúan igazolt újságíró jöhet vissza. Helyreáll a rend. A tárgyalás tovább folyik. A vallomások egyre nyomasztóbbak Erdélyi helyzetére.

A védelem a szünetben elkeveredetten panaszkodik a sajtó és a nagyközönség prejudikáló hangja, ellen-szenve ellen, mely a tanúk látását és vallomását egészen különös pszichikai befolyás alá keríti. Valami nagy változást vár a védő, egy egészen kivételesen nagy egyéniségnek a megszólalását a sajtóban, ki ezt a veszedelmes külső hangot a hidegebb objektivitás medrébe tereli. Megállapíthatjuk, hogy a védő ezen felfogásával nem áll egészen elszigetelten. Vannak, különösen a jogászai és orvosi szakkategóriában emberek, akik az uralkodó közhangulattal ellentétben Erdélyi gyilkosváltat illetőleg határozott kételyeket táplálnak.

A magyarság választási jele:

Módomban állott például egy egyetemi tanár nyilatkozatát megkapnom, ki természetes neve elhallgatásának kötelezettségével következő véleményét adta az Erdélyi ügyről, hangsúlyozva természetesen, hogy ez magánvélemény és magánbeszélgetés, mely még hozzászólásnak sem minősíthető. A konzervatív orvos-tanár ezzel kezdte:

— Mindenekelőtt én ezt az ügyet egy Tiszaezslárnak tartom abban az értelemben, ahogy a teljesen felzúgult közhangulat egy halálos szerencsétlenséghez már előre bűnbakot, gyilkost keres. Én Erdélyit a gyilkosságban ártatlannak tartom! Lehet szemtelen, arrogáns, ellenszenves, gyalázatos jellem, de a bíróság előtt való viselkedése, a gyilkosságban való ártatlanság valószínűségi halmazát viseli. Eddigi megnyilatkozásainak lélektani komprimációja az, hogy „bűntudata nincs”. Mozdulatának laikus magyarozgatása, például, mikor az osztrák vizsgálóbíró a megfojtás szemlélteti, ő is nyakához kap, mint egy öntudatlan visszaemlékezés révén — mindez a dilettantizmus világába tartozik. Cinikus viselkedése sem pszichikai érv a gyilkosság mellett, legfeljebb bizonyíték, hogy „morális imbecil”. Ha meg volna törve, abból is lehetne érveket levonni, melyek a fantázia birodalmába tartoznak.

Mindenesetre fenforog azonban egy másik végzetes veszély az ilyen sajtóközlemények, vagy mende-monda-interpretációk alapján. Ez az, hogy a per laikus szereplői, tanúi egy olyan lélektani irányító atmoszférába kerülnek a szenzációk révén, hogy képzeletük féligazságokat befejezett igazságokká alakít át, melyek aztán legjobb lelkiismeretük és tudatuk ellenére a közhangulathoz idomulnak. Ez a folyamat az, amelyet az orvostudomány az emlékezés transzformációjának nevez. Különösen hiszterikus nők válhatnak ilyen befolyások alatt valóságos hamis tanúkká, ami azután már a

vád számára is a legnagyobb veszedelmeket rejtheti megában.

Ami a per szekszuális hátterét illeti, szerepe nem oly tulzott, mint ahogyan azt a tömegképzélet keresi — és várja. Egyszerű, háboru utáni pszichikai ragályozódásról van szó, abnormális eltolódásról. Erdélyi nem Marquis de Sade-alak, ki vérfürdőt rendez s Forgács Anna sem volt az a fájdaloméhes nő, akinek masochisztikus konjurjait inkább a szenzáció látatja. Nemi életükben lehettek beteg elemek, de ez a viszonylat nem lehet pillére a bűnpörnek. Magyarországon a nagy konstitucionális szekszuális aberráció olyan idegen, hogy néha még ezer betegre sem esik egy...

Flaneur.

A nagy per esütörtöki tárgyalásán folytatták Greill Frigyes dr. millstatti vizsgálóbíró kihallgatását. Elmondta, hogy a boncolás után egy pozsonyi ügyvéd jelent meg nála, aki közölte, hogy Erdélyi az egyik gyógy-szerárban veronált vásárolt. Megállapította, hogy Forgács Annát kétség-relenül alvás közben fojtották meg. Azután a zsebéből mérő szalagot vevő és Erdélyi kezét méregeti.

Majd újra a zsebébe nyul, ahonnan egy sált vesz ki és azon mutogatja, hogyan nézett ki Forgács Anna sálja, Erdélyi Béla Greill beszéde közben idegesen fészkelődik a helyén.

Gál Jenő dr. védő vitatkozni kezd Greill dr. al és kérdezi, honnan tudta, hogy Forgács Anna melyik helyről zuhant le.

Schadl elnök közbeszól: Erdélyi-ről

Erdélyi paprikavörösen fölugrik és rikácsolja: Ezt én nem mondtam!

Az elnök erélyes figyelmeztetéssel leülteti Erdélyit. Gál Jenő dr. zavarba igyekszik hozni Greill Frigyes drt és kérdéseiben olyan apró momentu-

mokra kér felvilágosítást, amelyekre Greill dr. már nem emlékezhetik. Végül is Greill kifakad:

— Nem emlékezhetem minden csekélységre.

Nem vihettek magammal az íróasztalom a halálszakadékhoz az erdőbe.

Három hét alatt meg kellett ejtetni a boncolást, egy sereg helyszíni szemlértartani és negyven tanút kihallgatni.

Gál Jenő dr. védő azután indítványozta, hogy vegyék fel fonográf-felvét, miképpen utánozza Greill dr. Forgács Anna hörgését. Az elnök az indítványt elutasította.

Azután Dénes Károly gépészmérnököt, Erdélyi Márk, Erdélyi Béla apja vállalatának gyári vezetőjét hallgatta ki a bíróság. Dénes Károly azt vallotta, hogy

Erdélyi Béla a jólmenő üzembem sokat dolgozott, többnyire fotelben ült és sportlapot olvasott.

Allandóan első osztályon utazgató. Római tartózkodása idején Erdélyi Béla igen nagy lábon élt, titkárt tartott és ugyanakkor el kellett zálogostani az édesanyja fülbevalóját, mivel az üzembem olyan rosszul kezdett menni.

Ma az Erdélyi-tárgyalás szünetel. A szombati tárgyaláson Piller dr. millstatti körorvost hallgatják ki.

A TIZENKETTEDIK ÓRA. Belgrádból jelentik: A radikális Somouprava a politikai helyzetről elkezdik és megállapítja, hogy Jugoszlávia felelős államférfiai a tizenkettedik órában hátrán szembenéznek az országra váró veszedelemmel és megteszik a törvényes intézkedéseket, hogy a jugoszláv állam felől a veszélyt elhárítsák. Ha a parasztdemokrácia most sem térne észére, olyan küzdelemre kerülhet a sor, amely megsemmisülésre vezet. Fiaink — mondja a cikk — mindent elkövetnek, hogy az esztelen belső harcot elkerüljék, nehogy Jugoszlávia olyan véres és borzalmas események színhelyévé váljék, mint Bulgária.

Elvállal

ELASTICA GUMMIIPAR

IV., CSILLAG-U. 60
(Régi papírgvár)

GALOCSENIK ÉS HOCIPŐK

szakszerű javítását a legolcsóbb árak mellett, valamint a következő gyűjtőhelyeken:

Gyárváros:

P. Schojbert, divatruház,
Fő-utca

Belváros:

N. Bernstein, Cipőüzlet, Hunyadi-utca

Józsefváros:

Popper, Linoleumüzlet
(Kobelt-ház)

3164